

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:57

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugėjo-September 18 d., 1970 m.

Kaina 10c

220

IZRAELIO PREMJERĖ G. MEIR WASHINGTON

NEISTENGIA PATENKINTI POREIKIŲ

Trūksta gaminių, mažai parduotuvų

Okup. Lietuvoje nuolat dejuojama apie trūkumus prekybos srityje. Viena neigiamybė, kuri vis dar erzina vartotojus, tai kai kurių prekių menka kokybė. Kita — trūkumai vad. prekybos kultūroje. "Tiesa" dėl to nuolat skundžiasi. Dienraštis pripažino: "pramonė neįstengia patenkinti darbo žmonių poreikių kai kurioms prekėms išleisti menkos kokybės gaminius"...

Pasirodo, anot laikraščio, kai kuriuose miestuose, kaip Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, neprekiaujama kai kuriomis prekėmis, kurių esama pakankamai didmeninėse bazėse. Vartotojai nukentia ir čia esančias prekybos darbuotojų apsilėidimas.

Kadangi okup. Lietuvoje dar trūksta parduotuvų, tad siūloma plačiau taikyti vadinamąjį savitarną (self service). Pernai Lietuvoje buvo atidaryta 46 maisto prekių ir 11 pramoninių prekių parduotuvės, kurios dirba savitarnos metodu. Šiuo atveju, savitarnos parduotuvės steigiant, pirmąją Klaipėdą, kiek pažengę Vilniaus bei Kauno miestai, betgi atsilieka Šiauliai.

Savitarna laikoma pažanga prekyboje, tačiau jai brautis ir prekybos sritį okup. Lietuvoje atsiranda nemaža kliūčių. Vilniškis partijos organas nurodo, tokias kliūtis: trūksta atviro tipo prekystalių — šaldytuvų, trūksta kasos aparatų su sumuojančiais įtaisais ir kt. Dėl to kelias į savitarną dar ilgas.

Gyventojams žadama: šių metų pirmajame pusmetyje siekiama įdiegti savitarną visose vaisių-daržovių parduotuvėse, per metus atidaryti 50 naujoviškai dirbančių maisto prekių parduotuvų, pervesti į savitarną pramoninių prekių parduotuves, pirmoje eilėje prekiaujančias avalyne, ūkinėmis prekėmis, galanterijos dirbiniais. Aišku, teigiama, kad atveityje išlisk ir nedidelės patalpos turinčios parduotuvės ir... bėda, kad jose ir dabar vis tebesiskundžiama prekybos kultūros trūkumais. (E)

Leningrade pakeitė partijos vadus

MASKVA. — Sovietų valdžia paskyrė nauju ambasadorium komunistinėje Kinijoje Vasily Tolstikovą, buvusį ligšiolinį Leningrado komunistų partijos pirmąjį sekretorių. Jis yra ir partijos centro komiteto narys ir nežinia, ar jame pasiliks, gavęs naujas pareigas. Tas paaiškės kovo mėnesį būsimam partijos kongresui.

Tolstikovo vietą užims buvęs jo pavaduotojas, Leningrado antrasis sekretorius Grigory Romanov. Jis buvo išrinktas apygardos partijos vadų suvažiavime, kurį prižiūrėti iš centro buvo atsiųstas politbiuro narys Michail Suslov. Jis Romanovą pats ir pasiūlė.

Tolstikovas, nors gavęs svarbią vietą Kinijoje, laikomas pažemintu, nes Leningrado partijos vado pareigos laikomos daug svarbesnėmis už kokio ambasadoriaus. Tolstikovas valdė savo apygardą geležine ranka, griežtai baudamas nepaklusnius pareigūnus ir reikalaujamas kietos disciplinos.

Didelis gaisras Bahamas saloj sudegino romo gamyklą "Bacardi". Ji neveiks mažiau nei šešis mėnesius.

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Pirmą kartą Kambodijos kovose komunistams pavyko numušti vieną Amerikos lėktuvą, kuris bombardavo komunistų tiekimo kelius Kambodijoje.

TOKIO. — Šiaurinė Korėja paskelbė ilgą memorandumą, kuriame siūlomi būdai sujungti abi Korėjos dalis. Pirmiausia, iš Pietinės Korėjos turi pasitraukti Amerikos kariuomenė. Vėliau siūloma steigti abiejų dalių federaciją su prekybos, ekonominio bendradarbiavimo, meno, sporto programomis. Po to būtų pasirašyta nepuolimo sutartis ir, abiem pusėm sumažinus kariuomenę, būtų galima praversti laisvus rinkimus.

DETROITAS. — Fordo automobilų bendrovė paskelbė, kad jos gaminami automobiliai kainuos 5% daugiau, kas sudaro apie 153 dol. vidutiniam automobiliui.

BONA. — Vakarų Vokietijoje yra apie 30,000 arabų, iš jų 3,000 palestiniečių. Dalis jų yra teroristinių organizacijų nariai. Pasitaikė atveju, kad arabai dirbo aerodromuose. Bijoma, kad Vokietijoje gyvenę arabai nepradėtų plačiau organizuoti teroro veiksmų.

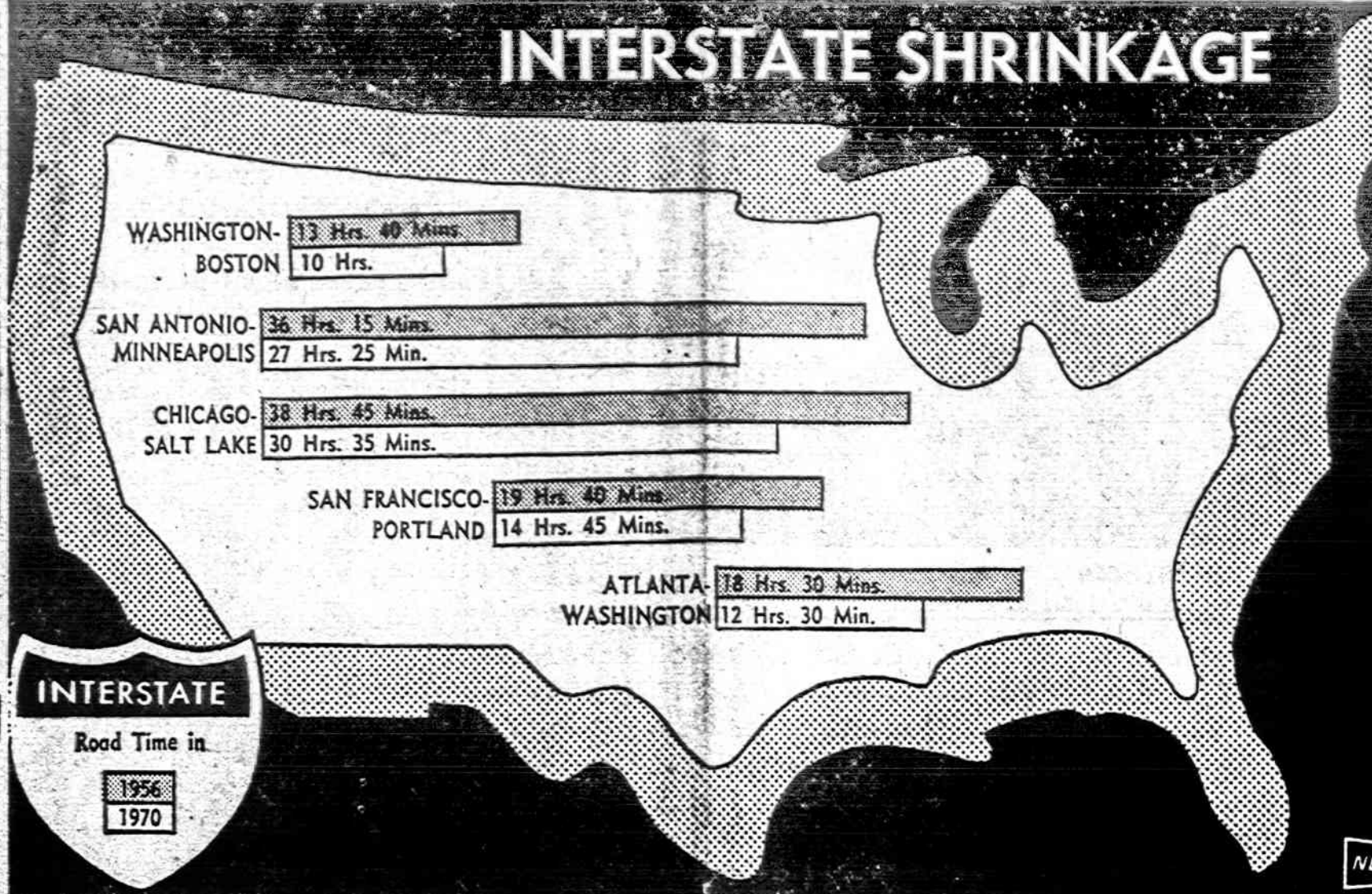
SIBU. — Malaizijos kariuomenė Sarawako saloje medžioja komunistų gaujas, kurios dažnai užpuola policijos įstaigas ir plėšikauja miestuose.

PISOGNE. — Italijoje viena prietaringa moterėlė perkūnijos metu apsisaugojimui bandė užpulti ant liepsnojančios krosnies švesto vandenį. Butelyje tačiau būta gazolino, kuris nuo žaibo neišgelbėjo, bet sudegino namus ir ją pačią gerokai apdegino.

Prancūzai bandė pasikviesti Nixoną

PARYŽIUS. — Prezidento Nixono kelionė į Viduržemio jūros šalį paliko nemalonų įspūdį Prancūzijoje, nes jis nepriėmė prancūzų pakvietimo aplankyti ta proga Paryžių. Sakoma, kad Prancūzijos ambasadorius Lucet perdavęs prezidento Pompidou kvietimą Baltiesiems Rūmams ir gavęs atsakymą, kad prez. Nixonas negalės aplankyti Paryžiaus, nes jis norįs koncentruotis į Viduržemio jūros valstybes. Šis atsakymas dar daugiau užgavęs prancūzus, nes jie save laiko svarbiausia Viduržemio jūros galybe.

Nors viešumoje prancūzų nepasitenkinimas nepasirodė, po kabineto posėdžio informacijos karininkas paaiškino, jog sunku būtų buvę suderinti abiejų prezidentų planus. Prez. Nixonas planuoja baigti savo kelionę spalio 5 d., o prez. Pompidou spalio 6 d. išvyksta į Maskvą.

Pravedus Amerikoje naujų kelių tinklą, susisiekimas tarp valstijų ir miestų pagreitėjo ir, tuo pačiu, galima sakyti, kad Amerika sumažėjo. Lentelėje parodyta, kiek užtruko kelionė iš vieno miesto į kitą 1956 metais ir kiek užtrunka dabar. Pabaigus statyti visus "interstate" greitkelius susisiekimas dar pagreitės.

JORDANE KILO CIVILINIS KARAS

Sirija grasina atsiųsti kareivius

AMMANAS. — Jordane vyksta karas tarp vyriausybės kariuomenės ir palestiniečių partizanų. Didžiausios kovos įvyko centrinėje Jordane, pačioje sostinėje Ammane, Zarqua mieste, 15 mylių į šiaurę nuo sostinės, Salt miestas esančių partizanų rankose. Kovos prasidėjusios, kai partizanai puolė raketomis vyriausią kariuomenės štabą, iš kurio štabo viršininkas, maršalas Habis Majali vadovauja visai kovai. Vyriausybė paskelbė, jog palestiniečių karinė organizacija jau prieš tris dienas sudariusi visus puolimo planus. Maršalas Majali uždraudė gyventojams pasirodyti Ammano gatvėse, įsakydamas kareiviams šauti į kiekvieną, kas to įsakymo neklusys.

Jordano karinė valdžia iš 12 karininkų, paskelbė amnestiją palestiniečiams, kurie padės ginklus ir pereis į vyriausybės pusę.

Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas pareiškė, kad karas Jordane Izraelio neliečia, tačiau jis seką kiekvieną įvykį su dideliu susidomėjimu. Izraelis nesikišąs į Jordano vidaus kovas, kol pačiam Izraeliui nekils pavojus.

Tas pavojus gali kilti, jei palestiniečiams ir pagalbai ateitų Sirija ar Irakas. Sirijos prezidentas Nrudin Atassi pareikalavo, kad "revoliucinės arabų šalys" greit įsikištų ir padėtų partizanams, nes juos skerdžia imperialistinė Jordano valdžia. Damasko radijas pranešė, kad Atassi sušaukė Egipto, Libijos, Alžiro ir Sudano ambasadorius ir ragino juos įsikišti į Jordano įvykius. Jordano ambasadorius buvo painformuotas, jog Sirija nestovės rankas sudėjusi, kada Jordane žudomos revoliucinės Palestinos jėgos.

Jordano kariuomenėje yra apie 52,000 vyrų. Dalis tos kariuomenės yra buvusio garsaus britų "Arabų Legiono" palikuonys. Jordanas turi keturias šarvuotųjų brigadas, artilerijos ir tankų dalinius. Neabejojama, kad Jordano kareiviai lengvai sutvarkytų partizanus, kurie nors popieriuje turi 30,000 kareivių, iš jų tik apie 7,000 gali būti laikoma karinė jėga. Partizanai neturi artilerijos, jų didžiausias pabūklas yra sovietų minosvaidžiai.

Padėti galėtų pakeisti apie 12,000 Irako kareivių, jei jie iš-eitų prieš Jordano vyriausybę. Be irakiečių Jordane stovi ir 2,000 Saudi Arabijos kareivių, kurie greičiausiai padėtų karaliui Husseinui. Abejojama, ar

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Jordano vyriausybė įspėjo Siriją nesikišti į Jordano vidaus reikalus. Karalius Huseinas pareiškė, jog jo kariuomenė laimi. Partizanai turės išsikraustyti iš visų miestų į specialias karines bazes netoli Izraelio sienos.

Valstybės departamentas paskelbė, kad yra apsvaistytą keli planai, kaip išgelbėti Amerikos piliečius iš Jordano. Valst. sekr. Rogers kelis kart kalbėjo su Čikagoje viešėjusiu prez. Nixonu.

Paryžiaus taikos derybose Viet Congo atstovė pasiūlė naują planą. Amerika turi pažadėti: išvežti kariuomenę iki 1971 birželio 30 d., nepadėti dabartinę Saigon valdžiai. Tuo atveju komunistų jėgos nepultų pasitraukiančių amerikiečių ir svarstytų belaisvių paleidimo klausimą.

Los Angeles policija suėmė 6 Charles Manson, teisiama už žmogžudystes, šalininkus. Jie susėdę gatvėje ir žadėjo nepasitraukti, kol jų "vadas" nebus paleistas iš kalėjimo.

Sovietų šeštadienį paleistas erdvėlaivis "Luna 16" jau įėjo į mėnulio orbitą ir skrieja 68 mylių aukštumoj.

Liuksemburge suvažiavę Europos mokslininkai pasmerkė DDT nuodus, reikalaudami juos uždrausti visame pasaulyje. Be to, raginama uždrausti garsinti cigaretes ir siūloma daugiau kontroliuoti šiuokšlių ir atmatų sunaikinimą.

LONDONAS. — Lloyd's draudimo bendrovė paskelbė, kad ji apmokės BOAC aviacijos bendrovei 8.4 mil. dolerių draudimą už arabų sunaikintą Jordane lėktuvą. Ši suma yra pilna lėktuvo kaina.

Kasinėjimo darbai

Dvi archeologų ekspedicijos liepos mėn. pradžioje vyko kasinėjimo darbams į Anykščių rajoną, vykdyti Pikttagalio — Marijampolės kapinyno kasinėjimus ir į šakių rajoną, tyrinėti Sudargo piliakalnius. Pirmajai ekspedicijai vadovavo istorijos mokslų kand. A. Tautavičius, antrajai — istorijos mokslų daktarė R. Kulikauskienė. (E)

IZRAELIUI REIKIA DAUGIAU GINKLŲ, EKONOMINĖS, POLITINĖS PARAMOS

WASHINGTONAS. — Amerikoje lankosi Izraelio premjerė Golda Meir, kuri šiandien turi susitikti su prezidentu Nixonu. Sekmadienį premjerė pasakys kalbą New Yorke Amerikos žydų vadams. Kelionė laikoma svarbia, nes paskutiniu metu atsirado nuomonių skirtumų tarp Amerikos ir Izraelio. Kartu Amerikos žydai padidino spaudimą Amerikos vyriausybei. Izraelio nuomone, Amerika neturėtų laikytis Arabų-Izraelio konflikte jokio neutralumo, tačiau turėtų atvirai ir pilnai paremti Izraelio poziciją, taip, kaip sovietai paremia arabus. Tarptautinėje scenoje Izraelis pastaruoju metu ėmė pasigesti nedviprasmiškos Amerikos paramos. Amerika bijo prarasti arabų šalyse savo įtaką ir žibalo koncesijas.

Agnew susikirto su radikalais

GRAND RAPIDS. — Viceprezidentas Agnew savo rinkiminės propagandos kelionėje lankėsi Michigane, kur jis veda kampaniją už ponį George Romney, kandidatuojančią į senatą. Saginaw aerodrome Agnew pasakė kalbą dideliame angare, kur apie 200 jaunų radiakalų bandė jo kalbą sutrukdyti įvairiais, kartais net nešvariais būdais.

Viceprezidentas lengvai nepasidavė triukšmadariams. Jis pareiškė išsklausęs visus jų "keturių raidžių žodžius", tačiau jie jo neįtikino. "Su priešininkais, kaip jūs, mes negalime pralaimėti", pajaukė studentus Agnew, pareiškdamas: "Jūs daug kalbate apie nepritartimą, tačiau jūs patys bijote kitų nepritartimų, jūs bijote kitokių pažiūrų, nes jūs patys neturite stiprų pažiūrų, jūs nesate intelektualai, jūsų intelektas sustingęs."

Kai kurie jaunimo šūkių siūlė viceprezidentui: "Go to Hell", kuris atkrito: "Prie Nixono vyriausybės nėra "užmirštų amerikiečių". Mes atsimename, kas moka mokesčius, mes atsimename, kas turėjo kovoti karuose. Mes atsimename, kas gamina automobilius, kas stato įmones ir kas jūdina visą kraštą."

BANGKOKAS. — Malaizijos premjeras Abdul Rahman baigė savo vizitą Tailandijoje, kur jis lankėsi keturias dienas.

Palestiniečiai arabai Jordane ir Libane verbuoja į partizanų eiles ir vaikus. Nuotraukoje vienas toks "partizanų" stovi sargyboje prie vaikų apmokymo stovyklos netoli Beiruto. (E)

Suėmė radikalų negrų komitetą

NEW ORLEANS. — Policija čia apsupo negrų organizacijos, Komiteto Kovai prieš Fašizmą, įstaigą ir suėmė 12 jaunų vyrų ir dvi moteris. Patalpos buvo užimtos tik po aštraus susišaudymo, kuriame dalyvavo ir šarvuotas automobilis. Buvo 17 sužeistų. Tarp suimtųjų yra beveik visi minėto komiteto nariai.

Policija puolė juodųjų įstaigą po to, kai du negrai buvo to komiteto "teisiams" ir skaudžiai sumušti. Juos negrai įtarė esant policijos agentais. Negrai savo įstaigos sienas buvo sustiprinę smėlio maišais, viduje buvo rasta ir konfiskuota 12 medžioklinių šautuvų, du kariniai ir du revolveriai. Vienas suimtųjų yra paieškomas FBI už ankstyvesnius nusikaltimus kitoje valstijoje.

GENOCIDO IR P. PUZINO PARODOS

Birželio 13 d. Chicago Sheraton viešbučio patalpose ALT Centro valdyba buvo surengusi Genocido parodą. Ta proga, norint parodyti platesnei visuomeni ir mūsų pajėgus vyresnios kartos dailininko Povilo Puzino tapybos darbus, pirmoje salėje buvo išstatyta 19 jo darbų. Kaip Genocido, taip ir a. a. Puzino paroda žmonės labai domėjosi.

Gerokam laiko tarpui praėjus po anų parodų mūsų spaudoje vis dar pasirodė įvairių atsiliepimų: vieni atsiliepė teigiamai, kiti neigiamai arba neturėję ypatingos nuomonės. Bet lieka faktas, kad tokia paroda buvo reikalinga, juo labiau, kad sutapo su Baisiojo Birželio minėjimu. Antra, tai Altas, rengdamas šią parodą, atliko savo misiją, juk Alto tikslas — rūpintis Lietuvos laisvino byla, lygiai kaip ir visu taurių lietuvių pareiga kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės. Bet ar visi mes vienodai suprantame ir įvertiname didįsias pastangas? Mūsų spauda, kuri siejosi Lietuvos likimui, tiesa, nemažai parodą garsino, bet ne visi laikraščiai parodė didesnio dėmesio. Kartais ir mums pritrūkta Krylovų pasakėčia: Lydeka traukia savo keliu, o gulbė — savo.

Man rūpi tarti kelis žodžius apie Genocido parodos sumanytoją, dail. Zenoną Kolbą, kuris rinko medžiagą per keletą metų, darė projektus paaukdamas tūkstančius darbo valandų ir nesigailėdamas asmeninių išlaidų. Dabar jis ruošia Genocido albumą, kur bus panaudota ta pati medžiaga. Kas matė, tai žino, kaip paroda buvo kruopščiai paruošta ir specifiškai skyduose nurodyti įvykiai taip gerai, kad vargu ar kas kitas būtų geriau tą darbą atlikęs. Dėl techniško parodos paruošimo nieko negalima priekšti. Be to, savo darbu prisidėjo ir kiti nuosirdūs lietuviai, kad jų pastangos atne-

DAIL. POVILAS PUZINO DARBAI

Buyo girdyti: prie ko čia Puzino darbų paroda su genocidu? Vis dėlto buvo reikalinga išstatyti Puziną. Būtų dar geriau, kad ir kiti pajėgi mūsų dailininkų darbų būtų buvę parodyta. Menas patvirtina tautos suprandimą ir jos kultūrą. Puzino tapyboje buvo tokių kūrinių, kurie turėjo bendro su Genocido paroda, pvz. "Didžiųjų konferencija", "Benamųjų motina", "Trėmimas į Sibirą 1941" ir kt. Visi paveikslai didelio formato ir plačiose salėse sudarė gerą išpūdį lankytojams.

Gal niekam neatėjo į galvą, kaip tie didelės meninės vertės paveikslai gauti. Šiuos (ne visi buvo parodoje išstatyti, nes yra asmenų portretai) vėmė, tiesa, nemažai parodą garsino, bet ne visi laikraščiai parodė didesnio dėmesio. Kartais ir mums pritrūkta Krylovų pasakėčia: Lydeka traukia savo keliu, o gulbė — savo. Man rūpi tarti kelis žodžius apie Genocido parodos sumanytoją, dail. Zenoną Kolbą, kuris rinko medžiagą per keletą metų, darė projektus paaukdamas tūkstančius darbo valandų ir nesigailėdamas asmeninių išlaidų. Dabar jis ruošia Genocido albumą, kur bus panaudota ta pati medžiaga. Kas matė, tai žino, kaip paroda buvo kruopščiai paruošta ir specifiškai skyduose nurodyti įvykiai taip gerai, kad vargu ar kas kitas būtų geriau tą darbą atlikęs. Dėl techniško parodos paruošimo nieko negalima priekšti. Be to, savo darbu prisidėjo ir kiti nuosirdūs lietuviai, kad jų pastangos atne-

A. a. POVILAS PUZINAS

(Tušo piešinys)

vyko rasti olandų firmą, kuri labai gražiai įreminė ir daug pigiau, negu kitur. Tačiau ir tai susidarė apie tūkstantis dolerių sumelė. Neabejoju, kad teks kreiptis į visuomenę prašant lėšų už paveikslų įreminimą.

A. a. Povilas Puzinas gimė 1907 m. rugpjūčio 3 d. lietuviškoje tėvų kupiškėnų šeimoje. Vidurinę mokyklą baigė Rygoje. 1923 m. mokėsi Rygos meno akademijoje laisvuju klaukytoju. Buvo priimtas tikruju studentu ir 1932 m. baigė Meno akad. tapybos skyrių, kur dėstė prof. V. Purvitis. Vėliau Puzinas dėstė meną įvairiose vidurinėse mokyklose. Priklausė Latvių - lietuvių vienybės draugijai. Rūtos d-jai ir kt. 1933 - 35 m. atliko karing-

prievole Lietuvos kariuomenėje. Nuo 1937 iki 1939 m. mokytojavo Panevėžio berniukų gimnazijoje, dėstė piešinimą. Kaune buvo taikomosios dailės mokytojas. Vokiečių okupacijos metu dalyvavo lietuvių Laisvės Kovotojų grupėje, bei nacių įdarbintoje Rygoje, kur besislapstydamas palaikė ryšius su lietuvišiais. 1944 m. buvo vokiečių suimtas ir kalintas Rygos kalėjime. 1947 metais atvyko į JAV. New York'e mokytojavo meno mokyklose. Persikėlė į Los Angeles, Kalif. 1956 m. persikėlė vėl į New Yorką, kur ir mirė.

Figūrinės Puzino kompozicijos pasižymi dramatiškumu, gyvenimiškumu, aiškiais siužetais, ypač žanro tapyboje.

P. Puzinas Amerikoje plačiai pasižymėjo įvairiose amerikiečių ruošiamose dailės parodose, atseit, šimtinėse dalyvavo 11 kartų. Laimėjo 16 premijų už savo kūrinius, 1967 m. laimėjo aukso medalį, kaip garbės atžymėjimą ir premiją Allied Artists of America, New York'e. (Minčtas medalis buvo padėtas vitrinoje parodos metu Sheraton viešbutyje Chicagoje).

Dail. P. Puzino kūrinių turi išsigiję šie muziejai bei kolekcionieriai: Tautiniai muziejai Kaune ir Vilniuje, Lietuvoje, Latvijoje — Rygos tautinis muziejus, Deshutes County Museum, Bend, Oregon. Čiurlionio galerija Chicagoje, Rockford Art Association, Rockford Ill.

Puzinas tapydavo ir puikius portretus, kuriuos turi jų savininkai, tačiau portreto jis nelaikė esminiu savo profesijos dalyku. Jo geriausi darbai yra kūryba — žanras bei vienas kitas gamtovaizdis.

Jeigu kas turi Puzino kūrinių nuotraukų arba darbų, būtų gerai, kad praneštų dail. Z. Kolbai.

M. S.

Batunas planuoja protesto demonstraciją

Šiemet Jungtinės Tautos šventia savo 25 metų sukaktį. Visą savaitę, pradedant š. m. spalio 19, ta sukaktis Jungtinėse Tautose bus iškilmingai minima, iškeliant į padanges tos pasaulinės organizacijos nuopelnus žmonijai. Iki šiol jau turimomis žiniomis virš 90 valstybių pasisakė, kad jų vyriausybės galvos dalyvaus tose iškilmėse. Jau viešai paskelbta, kad ir Sovietų Sąjungos premjeras Kosyginas iškilmių išvakarėse atvyks į New Yorką ir tarp kitko čia susitiks su JAV prezidentu Nixonu. Būsią eilę pasitarimų tarp suvažiavusių viršūnių, įvairių konferencijų, daug kalbų ir galbūt svarbių susitarimų.

Visiems mums žinoma, kad

Jungtinės Tautos, nežiūrint kai kurių negincijamų atsiekimų, vis dėlto nebuvo pajėgios pajudinti pavergtųjų tautų laisvo apsisprendimo klausimo, o ypač kas liečia padėtį už Geležinės Uždangos. Pabaltijo kraštų laisvės klausimui nebuvo duota jokia eiga. Laikas eina mūsų visų nenaudai. Kuo toliau, tuo sunkiau bus laužti tuos ledus netik pačiose Jungtinėse Tautose, bet ir iš viso kelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės klausimą viešumon.

BATUNo nuomone, yra gera proga pabaltiečiams sujungtomis jėgomis išnaudoti tas JT suakties iškilmes Pabaltijo kraštų laisvės klausimo iškilimui viešumon. BATUNo direktoriatas nutarė, kad tų iškilmių išvakarėse, penktadienį, spalio 18 reiktų suorganizuoti masinę pabaltiečių manifestaciją ir protesto demonstraciją prie JT būstinės, iškeliant viešai padarytą ir

Sovietų Sąjungos tęsiamą skriaudą Pabaltijui, pasmerkiant Sovietų Sąjungą, primenant Jungtinių Tautom dėl nevykdymo savo tiesioginių užduočių pagal savo čarterį ir reikalaujant laisvės bei nepriklausomybės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. BATUNas taipgi planuoja atitinkamose vietose prieš JT išstatyti specialiai paruoštus plakatus, taipgi turėti sunkvežimį bei automobilį su atitinkamais žukiais bei plakatais motorkadą, kuri kasdien visą tą savaitę važinėtu apie JT būstinę. Šalia to dar numatomos turėti spaudos konferencijas su užsienio spaudos atstovais ir akredituotais korespondentais prie Jungtinių Tautų.

K. Ms.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČULIS

Dail. Povilo Puzino paveikslus apžiūri iš kairės į dešinę: Chicago Meno instituto konservatorius Alfredas Jakštis su žmona Jankštienė, prof. dail. Adomas Varnas ir dail. M. Šileikis

A country can't live on love alone.

There are a lot of things a man can do for his country. Including saving his piece, pro or con.

And talk is an important part of what makes a democracy like ours work.

But in the final analysis, talk is cheap. Personal involvement accomplishes a lot more.

Putting part of your savings to work for America is a step in that direction. To provide some of the economic strength it takes to make the whole system run.

That's one reason why Savings Bonds mean a lot.

They help to pay part of the cost of running a country where you're free to speak your mind.

And they help you at the same time. With interest and security.

So next time you have something to say about America, let your Bond purchases do part of the talking.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 18, 1970

Dail. POVILAS PUZINAS

"20 Amžiaus Motina Benamųjų" (Aliejus)

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to;

- 1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
- 2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
- 3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

KELIAUJANTIS ŽEMAIČIŲ TRUBADŪRAS

Pastangos, seniausios kalbai gražinti rimti

8

Trubadūrai, pasak Liet. Enciklopedija, buvo "viduramžių pietinės Prancūzijos keliaujantieji poetai — dainiai, kurie savo eilėraščius, parašytus oksitaniška arba provansalų kalba, dainuodavo arba rečitavo, pasiūlydami lengvą muzikos instrumentu, didikų-feodalų dvaruose. Jie išaugo iš vadinamųjų žonglierių, kurie keliaudami po atlaisdus, rečitavo dainuodami kitų asmenų sukurtus eilėraščius."

Ši ištrauka beveik pažodžiui pritaikoma Leonui Barauskui, pagarsėjusiam aktoriumi, deklamatoriumi ir rečitatoriumi savo ir kitų sukurtų veikalų, eilėraščių ir fejletonų. Reikia tik žodžius "oksitaniška arba provansalų kalba" pakeisti žodžiais "žemaičių kalba". Pats būdamas "grynakraujis" žemaitis, turėdamas nepaprastai švarų tembrą, aiškiai tarė ir skambų baritoninį balsą Leonas Barauskas šiandien yra vienintelis vakaruose žemaitiško žodžio iš scenos ir estrados skelbėjas ir žemaičių kalbos populiariausias.

Arčiau susipažinus, ir giliau įžvelgus atrodė, kad Leonas yra tas, kuras žemaičiams šiandien ypatingai yra reikalingas, nes kai Jablonskis lietuvių bendrinę kalbą pajungė suvalkiečių tarmei, tai kitos tarmės, k. a. aukštaičių ir dzukų pradėtos iš gyvenimo ir literatūros eliminuoti, o mūsų gražioji, muzikali, iš visų lietuvių kalbos dialektų originaliausia, seniausia ir mažiausiai tepsrakiesta kalba — žemaičių, semogitų, samogetų, samų (samų), getų kalba liko

pasmerkta mirti ir tai mirčiai paskubinti vis labiau paverčiama pašaipos objektu, visokeriopai iškraipomu žargonu lėkšties juokams ir anekdotams pasakoti! Nusideda ir patys žemaičiai, pradedant Butkų Juze, pradėję žemaičių kalbą vartoti "linkmose" scenose bei vokalizuose. Artistiškai žemaitį suvaidinę toks vaidila pelno aploidimentų, sukeldamas publiką juoką, tačiau meškiškai pasitarnaudamas žemaičių kalbai, kaip tai atsitiko Montrealyje, kur aktorius "natūraliausiai" suvaidino žemaitį, scenoje jo kalba deklamodamas eilėraščius ir skaitydamas fejletonus. Publikos delnai plyšo nuo katucių, bet po programos vilniečiai ir suvalkiečiai savo tarpe kalbėjo: "Ačiū Dievui, kad mes ne žemaičiai!"

Laikas save ir savo kalbą gerbiantiems žemaičiams visu rimtumu pradėti atstatyti į jai prideramą vietą. Daukanto, Valančiaus, Dionizo Poškos, Vyduono ir Donelaičio tautos kalbą ir jai gražinti prideramą vietą mūsų viešajame visuomeniniame gyvenime ir literatūroje.

Pavyzdžiui, kaip senovės žemaičiai gerbė savo kalbą ir "nuo pradžios krašto gelbėjo žemaičių liežuvi ir raštą" čia perspausdinu, žemaičio Silvestro Valiūno (1789 metais Aužbikavo kaime prie Vainuto, Tauragės apskr. gimusio valstiečio patrioto) eiliuotą laišką, rašytą lietuvių kalbos žodyną rašyti pasiryžusiam Dionizui Poškai — "skiriu" vieninteliam šiuo metu žemaičių šlovės trubadūriui:

SIRDINGAS PRIETELIAU IR GERADĖJAU!

Prieteliau šalies savo, Dievo ir artimo, Tėvų kalbos ir viso seno supratimo. Tu, kursai jau skęstantį nuog prapulties krašto Nori gelbėti žemaičių liežuvi ir raštą, Atkeliaves pas mūsų, ką gero datirsi? Ar tu tiki, jog tikrą čion kalbą išgirsi. Katra Ringauds, Utenis ir Vytauts bylavo, Kad vedė ant kryžio kariauninkus savo? Oi, ne taip, raštininkai, yra pusėj mūsų! Čion gadina liežuvi kaimynystė Prūsų: Tos kirmėlės vokiečiai, kur per metų simtą Už Mindaugo, Jogėlos žemę mūsų krinto, Nepaliau iki šio laiko pikta mums daryti, Mok kalbon mūsų žodžius savo įkaišyti...

Bet tu, kurs tikrą kalbą žemaičio pažįsti, Kurio prigimta kalba lūpas mok išbristi, Kur tikri, mūsų žemės, o kur vogti žodžiai, — Deklamodamas kalbos sakini protinga, Nepamesk tikros žinios kelio išmintingo! Daug yra žodžių mūsų liežuvi nuomoti, Fliks būtų, kas kaimynams visus atiduotų. Bet nebuvo jis tokiu laike užgimimo Ir kada viešpatavo žemaitis ant Rymo! Pirmiausia iš lotynos daug žodžių primišo, Paskui nemaž vokiečiai su lenkais prikišo: Atskirti juos, parodyti, kur ne mūsų yra, Iš kokios kalbos, kuriuo tiek laiku pribiro... O kitaip, — jei pasargos tos neužlaikysi, — Sau pats skaityti knygą storą parašysi. Veiz ant tavęs ne tiktai Viduklės pasaulis, Trakai, Telšiai, Vilkmergė, rudermėgis Šiaulis, Taipogi latviai, prūsai ir užnemuniečiai, Noris tie seniai mūsų neprisigul tėviskei. Vienok Jogėlos kalbos šaknis nesutrinta, Tebėr pas juos, nors didžiai kreipta ir gadinta, Ir dēto deklamacijoj turi tu atskirti, Kur per tikrą žemaitį žodžiai yr pagirti, Kur iš svečių liežuvių pas mūsų prikišo, Jei nenori eit pėdomis kunigo Širvydo. Tegul rand klausytojas ir žodį ir prastą, Ir gryną kalbą mūsų, senatvėj apmestą, Taip sakant, seks iš visur palaiminta garbė Ir neklups pėdos sunkiam, be užmokos darbe...

(b. d.)

J. Pr.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Pranciškonų vienuolių konfliktas su Vatikanu

Svento Pranciškaus seserys, kurias Vatikanas smarkiai subarė dėl "nekontroliuojamo eksperimentavimo su naujomis gyvenimo formomis", atsakė, kad jos planuoja tą Romos krikščionį "peržiūrėti ir išdiskutuoti".

Pranciškonų ordinas JAV-bėse turi 3,500 narių, iš kurių Chicago srityje yra 450; čia jos pilnai mokytoja dvejose aukšt. mokyklose ir 29 elementarinėse mokyklose.

Sventosios kongregacijos religiniam ir pasauliniam reikalams prefektas kardinolas Antonijus Ildebrando atsuntė pranciškonų ordino general-viršininkui "smarkiu tonu" rašytą laišką, kurį viršininkė paskleidusi visų ordino narių tarpe, pakviesdama pareikšti "savo reakciją ir nuomones". Ateinančių gruodžio mėnesį ordinas nuspręsias, kokią atsakymą ordinas kaip visuma nori Vatikanui duoti.

Sv. Pranciškaus seserys nuo 1966 metų radikaliai pakeitė savo komunalinį gyvenimo būdą, išreikšdamos norą "paša-

linti kai kurias autoritarines, atgyventas praktikas, kurias nebesiderina su moderniu gyvenimu ir mūsų tarnyba". Praeitą mėnesį jos priėmė naują konstituciją, kurioje skatinama labiau dalyvauti socialinėje veikloje, daugiau svorio teikiama demokratiniams nutarimams ir duoti daugiau autonomijos pavienėms seserims kaip asmeniškai sunaudoti jų pinigų ir laiką.

Kardinolas Antonijus, pagrįs pranciškonas už jų "pasišventimą pareigai, apaštališką uolumą ir aukštus profesinius standartus", toliau savo laiške apkaltino seseris, kad jos "per aukštai iškelia laisvės kultą... ir anuliuoja visų laipsnių autoritetą... ir trokšta atrodyti kaip

pasaulio moterys". Seserų bendruomeninė praktika esanti "ne tik pavojinga, bet yra skandalo versmė, pavyzdžiui vėlybos valandos ir nekontroliuojami vizitai... ir dar blogiau".

Sesuo Frances Brenner, Chicago švento Vardo Provincijos ordino direktorė užtikrino, kad seserų moralė esanti aukšta ir kad neatrodo, jog jų bendruomenė pasidarys pasaulietiniu ordinu.

Vatikanas nusiginkluoja

Kaip jau trumpai pranešta, popiežius Paulius VI netikėtai laišku savo valstybės sekretoriui kardinolui Jean Villot įsakė nedelsiant likviduoti visą Vatikano armiją, paleidžiant visus tris uniformuotus korpusus, "kadangi jie nebetinka tiems tikslams, kuriems buvo įsteigti". Tie korpusai yra 1) garsioji popiežiaus žandarmerija, susidedanti iš 145 žandarių, 2) ceremoninė garbės sargyba Palatine iš 500 milicininkų, ir 3) popiežiaus rūmų garbės sargyba iš 45 vyrų.

Popiežius savo laiške rašo, tą apsisprendimą padaręs "po ilgo apsvaistymo ir didžiulio apgailestaudamas". Tas žygis esąs reikalingas siekiant "ne rezervuoti evangelikų paprastumo", tuo tarpu tu korpusų dėvimos švitančios, poimastiškos prūsų stiliaus uniformos sudariusios įspūdį, kad Vatikanas yra labai turtingas. Nuo šiol popiežiaus 107 aktyvūs diduoklės Vatikano "valstybės" saugos keturių šimtų metų senumo šveicarų gvardija drauge su naujai steigiamu "specialiu ofisu". Tam ofisui busi priskirti ir tie 145 žandari, kurie tarnavo už algą, kai kitos garbės gvardijos, sudarytos išimtinai iš italų bajorų ir dalyvavusių audienčių, ceremonijų ir ypatingų švenčių metu, algos negaudavusios. Kokios bus to

naujojo "specialaus ofiso" pareigos, neskelbiama. Pastebėtina, kad prieš porą savaitių, Vatikano žandarai buvo sustreikavę, atsisakydami priimti algų čekius, tuo būdu protestuodami kad keliant kietais Vatikano tarnautojams algas, jiems algos nebuvo palkeltos.

Pontifikalinė žandarmerija buvo įsteigta 1816 metais ir jos pareigos buvo tvarkyti trafiką ir sekti drabužių padomumą Sv. Petro bazilikoje.

Garbės sargyba, vadinama Bajorų Gvardija, buvo įsteigta 1801 m. parenkant iš kilmingų

jų italų šeimų ir jos pareiga buvo lydėti popiežių audienčių metu ir jam apleidžiant savo palocius.

Palatine Gvardija įsteigta 1850 m., sudaryta iš miesto milicijos ir Civilinės Gvardijos, eidavo sargybą popiežiaus rūmuose ceremonijų ir iškilnių metu.

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Aplė senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrąjojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiukų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranauskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Pulkus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršeliais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lietuviščių mokyklų. \$3.00.

7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, pulkus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemaičių bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštaičių krašto ganytojas vysk. A. Baranauskas parašė Anykščių Šilėlį, prodi, nutautėjusią šviesuomenę lietuvių kalbos lankstų poezijoje... Pamatykite ir šiandien, kad tai jam pavyko. Apsilūkęs, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekranuose nušluotos svetimos kalbos, savosios nenaudo. Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikšimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisles samonings ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visa amžių.

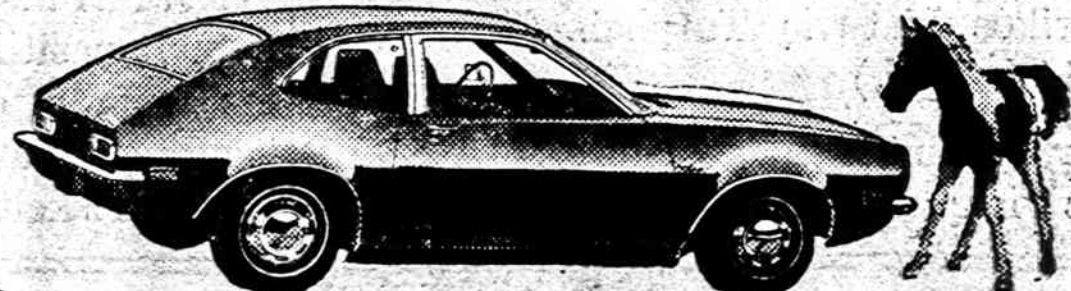
NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Amerika, Jūs naujieji automobiliai
jau gatavi! 1971 metų Fordai

New Ford Pinto

Kaina ir dydis kaip mažųjų importuotų, bet viduj erdvė, tylūs ir tvirti. V. Žuioja tolimą atstumą kol prireikia papildyti benzino ir atlikti kitokius patarimus. Ineskit gyvumo į savo gyvenimą.

'71 Mustang

Kaip dailusis, namie išugdytas Mustang, prilygsta pulkiems Europos automobiliams?

Puikiausiai. Savo gražia išvaizda ir lengvu operavimu, už dail normalios kainos. Šešių modelių, septynių motorų ir ilgų, ilgų sąrašų priedų.

Mustang Mach 1

'71 Ford

Leuke darosi triukmingiau. Viduj '71 Ford LTD, yra tylus pasaulis, kilęs iš jėgos tarp liuksuso. Atsigaikit tyloje. 1971 m. Forde. Fordas skatina kilnesnes idėjas.

LTD Brougham
2-Door Hardtop

Būtinai apžiūrėkite visus kitus idomeinius Fordo automobilius 1971 metams, įskaitant Thunderbird, Maverick, Torino ir gražuosius naujus "wagons".

FORD APŽIŪRĖKIT VISUS FORDO PAGERINIMUS
'71 METAMS PAS FORDŲ PARDAVEJUS
DABAR!

Ford Punt, Pass & Kick Competition. Boys, 8-13, register at your nearest participating Ford Dealer through September 28

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$5.00
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months. Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	vienam mėnesiui	\$1.75
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	Kanadoje:	
	metams	\$20.00
	pusei metų	\$11.00
	vienam mėnesiui	\$2.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$21.00
	pusei metų	\$11.00
	vienam mėnesiui	\$2.50
Dienraščio kainos:	Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Chicagoje ir priemiestiuose	Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
metams		\$20.00
pusei metų		\$11.00
trims mėnesiams		\$6.00
vienam mėnesiui		\$2.00
Kitoje JAV vietoje:		
metams		\$18.00
pusei metų		\$10.00

NAUJIEŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Peršasi į valdžią

Vytautas Kamantas, ilgametė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko St. Barzduko dešinioji ranka ir priešakinio fronto linijų žvalgas, vadovybės dar neįrinktas, bet jau peršasi į JAV LB tarybos pirmininkus. Kamantas, garsiai pats su savim bendrąsias, bando įtikinti bendruomenininkus, kad jis JAV LB problema mato, jas supranta, jomis siejosi ir pataria kitiems "svarbiausius" reikalus pasvarstyti. Kiti apie JAV LB problemas jokio supratimo neturi, tuo tarpu Kamantas ne tik apie jas rašo, bet Draugas tuos jo rašinius noriai spausdina.

Bronius Nainys, visą laiką atidžiai klausęs frontininkų, turėtų teisę pretenduoti į JAV LB tarybos pirmininkus. Bendruomenės reikalus jis pažįsta geriau negu Kamantas. Jam aiškios Bendruomenės nusisimo priežastys, tarybos priešakyje jis galėtų atitaisyti pačias svarbiausias jo paties padarytas klaidas. Bet Nainio straipsnių spaudoje nesimato. Gal jis ir rašo, bet "laisvojo pasaulio" lietuvių dienraštis pasirinko kitą kandidatą.

Kamantas rašo, kad JAV LB taryba pirmose posėdžiuose turės spresti santykius su Amerikos Lietuvių Taryba. Jam atrodo, kad šis klausimas yra pats opiausias. Opausias jis todėl, kad čia įeina JAV LB aukų rinkimas Vasario 16 d. proga. Kamantas tvirtina, kad bendruomenė Altui skirtas aukas tuojau persiūnia, o Altas bendruomenei duodamų aukų ir priimti nenori. Jis rašo:

"Toks leidimas aukotojui pasirinkti, kam skiria savo auką, ir surinktų aukų šimtaprocentinis neatidavimas jų reikalaujančiam Alto Centriui nepatiko Alto vadovybei ir kai kuriems LB veikėjams bei tarybos nariams, esantiems Alto vadovybėje ir LB organuose. Jų nuomone LB turėtų rinkti pinigus ir juos atiduoti visus Altui. Nebuvo keliamas klausimas, kad Alto skyrė rinktų LB solidarumo įnašus ir juos atiduotų LB. Panašiai, kaip nebuvo reikalaujama, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ruošiamuose minėjimuose surinkti pinigai būtų perduoti Amerikos Lietuvių Tarybai. ("Draugas", 1970 m. rugs. 14 d. 2 psl.)

Dar nežinia, ar Kamantas pajėgs įsipyti į JAV LB tarybos pirmininko vietą. Jį remia kelis katalikų vadus

VL. BAKONAS

PASTABOS IŠ TOLO

Long Beach, Calif.

Vos už virš 20 mylių nuo Los Angeles yra nemažas (327,000 gyventojų) ir gražus miestas Long Beach, kuriam ekonomikos ir karinės svarbos pridūda ta aplinkybė, kad Long Beach yra nemažas prekybos ir didelis karo uostas. Bet apie tai vėliau, o dabar kiek apie to miesto lietuvių, kurių čia pastaraisiais metais atsikėlė nemažai iš kitų Amerikos miestų, ypač iš Amerikos Rytų.

Long Beach mieste lietuvių gyvenama, tur būt, taip senai, kaip ir bet kuriame kitame Amerikos Vakarų mieste — spėjau apie 50 metų. Kai prieš 20 su

virš metų į čia atvykome naujoji, dykumų vadinama, banga — radome nemažai lietuvių, susiorganizavusių įvairiose draugijose. Taip ir Long Beach mieste jau buvo kad ir nelabai gausus bet aktyvus Long Beach Lietuvių Klubas, kuris išgyveno ir geresnius ir blogesnius laikus, nepasidavė kartais besireiškusiai organizacinei silpnai, ištvėrė visokius vėjus ir šiandien Long Beach Lietuvių Klubą matome kaip labai gražų lietuviškos visuomenės junginį, puikiai reprezentuojantį lietuvių tautą mieste ir našiai dalyvaujantį ne tik Long Beach, bet ir Los Angeles lietuvių gyvenime.

bė reikalo kankiniais padaręs Draugas, už gimtinio krašto laisvę kovojančių lietuvių užfrontėje apkasus prasikusią grupelę ir trys jokios nuovokos apie visuomeninį darbą neturintios gražios mergaitės.

Jei per lietuvių neapdairumą Kamantas vis dėlto būtų paskirtas tarybos pirmininku, tai Amerikos lietuvių turėtų Nainio sukelto ergelio, pakeltus į kvadratą. Kamantas visai nesirengia laikytis du dešimtmečius veikusių veiksmų susitarimo. Jam atrodo, kad Altas turėtų padėti bendruomenei narių mokesčius išrinkti. Visos lietuvių organizacijos pačios tai padaro, tuo tarpu Kamantas nori, kad Altas Bendruomenei padėtų, tarytum jis neturėtų kitių reikalų. Kamantas eiti daug toliau negu Nainys ejo. Be Alto, į organizacinę bendruomenės darbą jis bandytų įkiškinti ir tautininkų sąjungą...

Laimė, kad ne visi bendruomenės vadovai pritaria Kamanto užsimojimams. Dr. Antanas Butkus, vykdomasis PLB vicepirmininkas, atidžiai sekęs Kamanto straipsnius, neiškentė ir Dirvoje padarė kelias pastabas. Jis rašo:

"Sutinkame su V. K., kad "Centro Valdyba turėtų būti visais atžvilgiais vyriausias LB vykdomasis organas, turintis tarybos ir visų lietuvių patikėjimą". Tai būtų idealu. Iš širdies gilumos linkime visiems į sunkų Centro Valdybos pirmininko postą kandidatuojantiems nepamiršti, kad C. V. tegali visuotinę pasitikėjimą užsitarnauti tik tuomet, kai ji vykdytų tarybos nutarimus ir kai pilna to žodžio prasme respektuos mažumų teises. Ši darbo principa mūsų ypatingai svarbu įgyvendinti ir dėl to, kad mes "valdžios" tikra žodžio prasme neturime, nes stokojame fizinės galios jai išlaikyti. Darbų sėkmingas įgyvendinimas tėra galimas susitarimu". ("Dirva", 1970 m. rugs. 10 d., 6 psl.)

Mums atrodo, kad Dr. Butkus uždėjo pirštą ant pūluojančios JAV LB žaizdos. Ji pūluoja nuo tos dienos, kai frontininkai iškėlė koją Brooklyne ir atmetė Vilko atstovų padarytus susitarimus su didžiausiomis Amerikos lietuvių organizacijomis. Bendruomenės vadovybė turi atsisototi ne pirmas pasipiršęs, bet Amerikos lietuvių pasitikėjimą turįs žmogus, kuris ieškotų susitarimo bendram darbui; kuris nelaužys susitarimų ir nebandys prievarta ar sukybėmis primesti savo valios. Dr. Butkaus iškeltos mintys rodo teisingą kryptį.

Spėjau, kad Long Beach mieste gyvena apie 100 su viršum lietuvių, nors klubui tepriklauso tik apie 60. Dabartiniu metu klubo narių daugumą sudaro jau "dykūnės" bangos ateiviai, ką atvaizduoja ir klubo organai. Klubas valdybą šiuo metu sudaro: pirmininkas — V. Tamošaitis, vicepirmininkas — J. Mikalonis, sekretorius — S. Jasutis, finansininkas — D. Mekšius, izd. — A. Wallace. Revizijos komisiją sudaro: Br. Basiulis, Br. Morkis ir Juozas Matijonaitis. Lietuvių Fondo įgaliotiniu yra D. Mekšius. Fondo vauzas pirmininku buvo neseniai miręs Vincentas Archis, kuriam reikia priskirti didžiausius nuopelnus už klubo išlikimą, ypač ankstyvesniais metais. Tokiam nedideliame klubui paskirta gana didelė Lietuvių Fondo kvota — net 5,000 dolerių, kurios iki šiol tesurinkta vos virš 1,000 dolerių. Nežiūrint darytų mėginimų klubą paversti Bendruomenės apylinkė, klubas išliko iki šiol klubas, visiškai savistoviu, nors gyvenime labai darniai su Bendruomenė bendradarbiauja.

Kalbant apie Long Beach lietuvių, eikla priminti, kad jie skaito gana daug lietuviškų laikraščių, kurių tarpe ne paskutinėje vietoje yra "Naujienos". Vieną jų skaitytoją, šiomis dienomis besilankydamas tame mieste, aplankiau tikslu pasisėkėti apie labai senus laikus ir tėviškes laukus. Mat, tas skaitytojas zanavykas kaip ir aš, ir beveik kaimynas, būtent Juozas Matijonaitis nuo Gelgudiškio, Šakių apskr., savivaldybininkas, toje srityje besidarbavęs Gelgudiškyje virš 20 metų. Anksčiau gyveno ir dirbo Worcester, Mass., iš kur prieš penkerius metus persikėlė į Long Beach ir čia leidžia saulėtą pensininko dienas. Buvo labai įdomu su Juozu pasikalbėti apie vaikystės laikus ir laukus, nes jis taip ilgai dirbęs savivaldybininko darbą — pažinojo begales žmonių ir žinojo begales vietų ne tik savo tarnybėje apimtyje, bet ir toli už jos ribų. Juozas gerai išsilaukęs, mėgsta keliauti, nemažai skaito, meškeroja ir džiaugiasi, kad bėgdamas, nuo raudonojo siaubo galėjo patekti Amerikon, kurio piliečiu dabar yra ir tuo, visiškai su pagrindu, didžiuojasi.

Karalienė dar tebeapdorojama...

Long Beach miesto istorijoje 1967 m. gruodžio 9 d., tur būt, liks įrašyta to miesto istorijon. Toks bent man susidarė įspūdis tą dieną, kai tūkstantčiai žmonių nuo krantų ir stogų stebėjo nepaprastą vaizdą jūroje, iki tol

Trys amerikiečiai astronautai, kurie skris į mėnulį su Apollo 14. Viršuje ant nusileidimo laivo kopėčių stovi Edgar Mitchell, žemiau jo — Stuart Roosa ir apačioje Alan Shepard Jr., erdvėlaivio komendantas.

niekur nematyta. Tai buvo momentas, kai nuvaiknuota jūrų karalienė "Queen Mary", kurią Anglijoje nupirko Long Beach miestas, aukštoje jūroje pasitiktą nematytos armados mažų ir didelių visokios tipo laivų, iskaitant net tris karo laivus, įplaukė į Long Beach uostą.

Miestas "Queen Mary" nupirko už tris su puse milijonų dolerių, kad iš jo galėtų padaryti plaukiojantį jūrų muziejų, viešbutį, restoranus, sales konvencijoms bei baliams. Buvo sakoma, kad tam viskam reikės pridėti dar kokius tris milijonus dolerių ir paskui būtų galima "šienauti", nes tokia jūrinė garšenybė būianti gera turistų atrakcija. Bet darbus tik pradėjus, atsirado įvairiausių nesusipratimų su unijomis, personalu, būsimų įrengimų išnuomavimu ir t. t. Sakoma, kad jau esą įdėta daugiau kaip 30 milijonų dolerių ir darbams ir išlaidoms nesimato galo. Spaudoje ir net TV kartais gerokai pasiginčijama. Bet atsakingi pareigūnai tvirtina, kad viskas bus išspręsta, kad viskas bus išspręsta, kad viskas bus išspręsta. "Queen Mary" jau gruodžio mėn. bus atidaryta plačiai publikai.

Kai dabar ją mačiau — ji dar "tebeapdorojama", tebedaroma iš lauko. Kad būtų vietos muziejui ir kitiems įrengimams, nuo laivo buvo nuimta visi trys kambarai, kurie kludė mašinų išėmimui. Jų išimta net 12,000 tonų, kas tikrai padarė nemažai vietos. Šiuo laiku jau uždėti ir du dirbtiniai kambarai, be trūksta tik trečiojo. Jei laivo perdirbimą nesutrukdys kokios nenumatytos kliūtys — "Queen Mary" Long Beach miesto gyvenimą smarkiai pagyvens, nes tai bus tikrai reta turizmo atrakcija.

Laimės ir džiaugsmo vartai

Long Beach — didelis karo uostas. Čia daug karo laivų, nuo didžiulių lėktuvnešių iki paprastų vilkikų. Dažnai, ypač sekmadieniais, tai vienas, tai kitas žymesnis laivas leidžiamas aplankyti publikai, kurios niekada netruksta. Laivai išplaukia, laivai atplaukia, nežinia į kur ar iš kur. Bet... kartais ir iš anksto žinai, kad toks ir toks laivas... grįžta iš karo zonos Vietnam. Šį kartą teko stebėti tris karo laivus, grįžusius iš Vietnamo, kai jie įplaukė per Long Beach uosto vartus, kurie grįžusiems yra laimės ir džiaugsmo vartais. Šie trys karo laivai, be savo įgylų, parvežė didelį skaičių marinių, kurie Amerikos karinių pajėgų mažinimo Vietname programos eigoje buvo patekę į dalinį siūnčiamą namo Amerikon. Krantuose — daug žmonių, krantinėje skirtoje tiems laivams prisiūti — grįžtančiųjų artimieji, karinės vadovybės atstovai, orkestras, gėlės, džiaugsmo išraiškos plakatams. Momentas — jaudinantis, iškilus. Taip Amerika vertina ir gerbia vyrus, kurie garbingai gina jos vėliavą.

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta: išimti visas bankutes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užraktus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su maišymais gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKŠTAS

9

Šis klausimas seniai jau keliamas daugumoje istorijos mėgėjų (prof. dr. Pr. Raulinaitis, Vytautas, B. Pupalaigis, J. Dainauskas ir kt.), šio str. autorius apie tai priminė "Sūduvos praeitį" (sk. psl. 26-28), "Liublino unijos sukakties paraštę" (sk.: psl. 13-14), bet vis atsimuša kaip į sieną į istorikų (pav. J. Jakšto, V. Trumpos, Z. Ivinskio ir kt., išskyrus A. Kučą, J. Matušą, J. Švobą ir kt.) užsispyrimą palikti prie švėtimųjų indoktrinacijų.

Seniai galvojau ir įsiekiau tam išaiškinti priežastį. Tik neseniai, giliau susipažinęs su Liublino unijos pasekomis, pastebėjau, kad veik visa Lietuva, ypatingai jos aristokratija, apsirgo sunkiai pagydoma liga: menkavertiškumo kompleksu, t. y. savęs, savo tautinės esmės, privalumų, nuvertinimu ir net išizdėjimu. Pirmasis tos ligos etapas tai gens liutani natiene poloni, antras etapas — gens nobili, natiene poloni ir galutinai liko tik natiene poloni. Štai neišgalvoti, bet ryškiai dokumentuoti duomenys.

Kun. dr. Pr. Penkaskas savo brošiūroje "Lietuvių tautos drasia istorijos šviesoje", Kaunas, 1919 m. psl. 18, citatoje 2, pateikia šį istorinį kūrioną, kurį čia išsiaičiuoju.

"Spis formularny profesorow Semina-

rium za rok 1826, in folio N 33. Vilnius Centralinis Archyvas, kamb. B., indauja 53. Arba: Poslužnye spiski Preosviaščennago Samogitskago Rimsko — Katolickich cerkvej Episkopa i Kavalera kniazia Josifa Gedroja koadjutora onagože Episkopstva i Kavalera Ignatija Gedroja 1819 goda, sočineny in folio. 200 su viršum puslapių be Nr., radau Zemačių Vyskupijos Kapitulos Archyve. Šioje didelėje knygoje mane nustebino vienas dalykas, kurį čia pirmą kartą savo gyvenime užtikau. Dailas tikrai nepaprastas. Išvarčiau, išžiūrėjau visą knygą ir ką manote? Visame Zemačių Vyskupijos 1819 metų kunigų sąrašne neradau nei vieno kunigo lietuvio! Kurgi, sakau, jūs čia ir pasidėjote? O gi visi, pradedant nuo Vyskupo ir baigiant vikarais, altariais, užsiraše: "iz dvorian kniazstva Samogitskago nacių polskoj". Tai štai, sakau, jūs ligal... Telsių plumpiai pasidarė lenkais! Ar tai nestebina?"

Iš tiesų, ne tik nuostabu, bet didžiai graudul! Tie vokiečiai Dusbargo atestuoli (1283) "kiečiausio sprando" lietuviai — žemaičiai užsispyrę atlaikė, apie 200 metų iš trijų pusų apsupti, stipriausios ir geriausios ginkluotos Vakarų Europos karinės kryptučių ir kalavijučių puolimus, iki, galop, juos sužlugdė, o nuo švelnių Liublino unijos bacilių veikimo laike 200 metų jie paliko "minkštasprandžius", net pakeisdami savo prigimtį iš lietuvių į "lenkus".

Tiesa lietuvių — žemaičių tos ligos laimingai atsikratė, bet atskirų individų,

ta menkavertiškumo liga apstėm, turime dar apčiai iki šiai dienai.

Prisiminkime, kaip sunkiai vyksta atlievinimas lietuviškų pavardžių subiaurotų ir suslavintų: vėičių, -inškių, -auskių priekabomis arba vėtimais ir vėtimais kalbas. Virškinti lietuviškai istorines problemas yra dar sunkiau. Čia tenka pritarti nuomonei vieno latvio, gerai pažįstančio mūsų istoriją: "girdi, atvirai kalbant, mes latviai pavydime jums tokios didingos jūsų istorijos, bet visa bėda, kad jūs iki šiol mažai turite lietuviškai galvojančių istorikų; pas mus (latvius) tai yra kiek kitaip". Atrodo, latviai tuo atžvilgiu yra laimingesni.

Štai prieš keletą metų M. Gelžinis, pasiremdamas gausiais mokslo šaltiniais, aiškiai įrodė nacių Mortenzenų tėvių klaidingumą, jų pastangas — kazuistika, neva mokslinė jį sugalvotom išvadom, bei fikcijom pakenkti ir paneigti lietuvių Mažojoje Lietuvoje, tai mūsų istorikas (vokiečių auklėtinis) mūsų spaudoje išėjo niekinti M. Gelžinį ir girti Mortenzenus, anot jo, už jų nuopelnus ir "didelį įnašą į mokslo lobyną". Stokuojant duomenų lenkų užvestai Jadvygos beatifikacijos bylai, kaip Lietuvos krikščionys (nors ji ir akių Lietuvoje neparodė), kitas mūsų istorikas rįžosi tai paremti, girdi, lietuvių krikštas įvykęs tikrai 1386 m., o Mindaugo krikštas būvęs netikras, nes rusai jį (Mindaugą) užrašė apostatu. Kitas vėl mūsų istorikas kalba apie ypatingas ceremonijas karaliaus vainikui uždėti, tartum tame glūdėtų visa jo karališkoji galia, o didžiojo kunigaikščio

čią bet kas ir be jokios ceremonijų gali padaryti. Taip Dugosius paprastu rašalo brūkšniu karalių Gediminą į Lietuvos didžiuosius kunigaikščius nurašė, ir gal būt dėl to jam Dugosius dideliu istoriku tapo. Baigiant šį straipsnį, pateko į rankas Vyta. Alanto str. "Antikinė Lietuva — monarchija" (sk.: "Draugas" šešt. priedas Nr. 173, liepos mėn. 25 d. 1970 m.). Čia V. Alanto pokalbyje su istoriku V. Trumpa pareikštos mintys yra pilnai pagrįstos ir priimtinos. Keletą to str. išvadų randu reikalingu pateikti žodis žodis.

"Jei šiandien ilgus amžius ant altorių ištovėję šventieji nuo jų nukeliami, tai man rodos, nuo D. K. sosto nukelti mūsų antikinės Lietuvos valdovus ir gražinti jiems prideramą valdovo titulą neturėtų sukliudyti jokie kitataučių prirašyti šaltiniai ir mūsų pačių "labai moksliski samprotavimai". Antikinė Lietuva buvo monarchija, jos valdovai savarankūs monarchai, o ne kažkokie didieji kunigaikščiai. Pagaliau ir jie patys save vadino karaliais ir visiškai nesvarbu, ar koks švėtimas dėdė leido jiems užsidėti vainiką ant galvos, ar ne.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos laikotarpis prasidėjo tada, kai Lenkija ir Lietuva ėmė rinktis bendrą karalių, kitaip sakant, Lenkija — karalių, Lietuva — Didįjį Kunigaikštį. Tuo laikotarpiu Lietuva turėjo pasitenkinti antraeilio titulu... Tada atsirado ir D. K. mitros užsidėjimo ceremonijos Vilniuje. Jei aš kviečiu ištaisyti mūsų istoriografijoje įsigalėjusią švėtimų primetą ir mus žeminančią klai-

dą, tai turiu galvoje tik antikinę Lietuvą, kada mūsų valdovai buvo savarankūs, vien valdžiai — monarchai — karaliai. Kitaip sakant, aš skiriu grįžtą Lietuvos karalystę nuo Didžiosios Kunigaikštystės...

Mūsų istoriją per amžius rašė švėtimieji ir šiandien teberašo. Mes labai gerai matome, kaip maskoliai šiandien rašo Lietuvos istoriją! Be abejo, mums teks išplauti savo istorijos puslapius ir nuo maskoliško mauro, bet kažin kodėl mes vengiame ar nedrįstame išvalyti ir senųjų istorijos šaltinių...

Iš viso, atrodo, dar mums stokoja tautinės savivargbos...

Pabaiga

TAISOME KLAIDAS

Rugs. 12 d. 4 atkarpo, 1 skiltyje, 13 eilutėje iš viršaus, vietoj "netinamui", turi būti "netinkamui".
Ten pat, 2 skiltyje, 17 eil. iš viršaus, vietoj "jis išpėjęs", turi būti "jis išpėjęs".
Ten pat 9 eilutėje iš apačios vietoj "kreipėsi", turi būti "kreipiesi".

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-3076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien nuo 10 iki 12 val. vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmluck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadien. ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9
antradien. penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sešadien. tikrai susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm. ketv.
nuo 1-4, 7-9, antradien. penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sešadien. 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadien. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. ir penktadien. nuo
2 iki 8 p. p.; antradien. ir ketvirtadien.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadien.
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PCSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadien. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradien. trečiad.
ir penktadien. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadien.
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmluck 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

ROCKFORD, ILL.

Atostogininkai
Atostogos, atostogos. Tai tie-
siog magiškas žodis. Kas jas su-
galvoja, tai tikrai užsitarnauja
medaliu. Jų visi laukia ir visaip
jas praleidžia. Vieni sunaudoja
jas poilsiui, kiti vairioms pra-
mogoms, kelionėms bei aplanky-
mui giminių, draugų ir pažįsta-
mų.
Štai prieš kurį laiką buvo at-
vykęs su šeima Danukas Savic-
kas su savo šeima. Jis yra avi-

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
150 DOL. PIGIAU
SPALVOTA TV —
RADIJAS - PATEFONAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

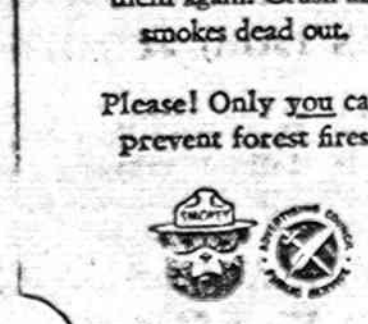
SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Sešadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmluck 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkome visus kelionės
reikalus ir neimame brangių, negu
nustatyta tiketo kaina. Paruošime
tiketus skridimui į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasa-
ulyje.
Dabar jau laikas paduoti prašymus
ilgesniam vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. iškviesti
savo gimines iš Lietuvos, tai jau da-
bar turi pradėti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar tele-
grafu šiuo adresu:

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

**FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**
Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires

Už amžiną atilsį

MARCELINO ŠIKŠNIO,
buvusio Vilniaus Vytauto Didžiojo Gimnazijos direk-
toriaus sielą, bus atnašaujamos šv. Mišios, šių metų rug-
sėjo mėn. 20 dieną, sekmadienį, 12 val. Tėvų Jėzuitų ko-
plyčioje, Chicagoje.

Pamaldų metų giedos sol. Al. Grigas.

Buvę auklėtiniai kviečia lietuvių visuomenę daly-
vauti pamaldose.

aciijos majoras. Atvyko savo
motinė, Petronėlė Savickienė,
aplankyti. Jo tėvelis, Alfon-
sas Savickas, jau yra miręs. Jis
buvo vyriausias lietuvių klubo
šeimininkas.

Danukas, galima sakyti, už-
augo klube. Visi nariai jį pa-
žįsta nuo jaunų dienų. Jis buvo
visų mylimas, gerbiamas. Ir jam
ir klubo nariams malonu buvo
ir vėl susitikti bei praeitį prisimint.

Paviešėjęs dvi savaites, ma-
joras Savickas išskrido į Kali-
forniją, kur paliko savo šeim-
mą. Pats grįžo į tarnybą ir iš-
skrido į Tailandą. Tarnyba jį
patenkint.

Turėjome ir kitą maionų sve-
čią. Būtent iš New Yorko bu-
vo atsilankęs Jonas Kiznis. At-
vyko jis pasimatyti su savo pus-
broliu, kuris irgi yra Jonas Kiz-
nis. Tarp abiejų Kiznių yra šiek-
tiek panašumo, nors rockfordie-
tis yra šešių pėdų su viršum, o
newyorkietis žymiai mažesnis.

Kiek patyriau, newyorkietis
dirba draudimo bendrovėje, kur
turi neblogą tarnybą. Rockfordie-
tis Lietuvoje yra baigęs agri-
kultūros mokslus. Čia jis vie-
noje elektros įmonėje vadovau-
ja inžinerijos departamentui.

Newyorkietis Kiznis ne pir-
mą kartą savo pusbroliu Rockfor-
de aplanko. Matyti, pusbroliai
giliai susiję, tad malonu jiems
susitikti, daug apie ką pa-
sikalbėti.

Žvalgas

Ledai pavojingi

JAV lietus su ledais padaro
daugiau nuostolių negu tornadai,
sako žinovai. Kasmet ledai ja-
vams padaro žalos apie \$300-
000,000. Be to, nuo ledų nu-
kenčia namai ir kitokia nuosa-
vybė, pvz. žmogų mirtinai su-
žeidžia. Kartais ledo gabalai
sveria 1½ svaro, 5 inčų diame-
tro. Kodėl audra išmeta ledus?
Ledai kartais būna apskriti, pa-
plokšti ir ilgi, kaip varvekliai
nuo pastogių žiemos metu.

Dr. C. A. Knight sako matęs
ledus pailgus, lyg būtų peiliai
ar durklai. Kita keista mįslė
— kaip ilgai tokie dideli ledai
laikosi erdvėje kol nukrinta žemėn?

Ledų formavimosi debesyse
specialistai dar negali tiksliai nu-
statyti, kiek laiko trunka, kol
pasidaro reto didumo ledo gaba-
lai. Daug kam teko matyti le-
dų krušą, kurie paprastai bū-
na "normalaus" didumo — nuo
žirnio iki vyšnios uogos. Bet
man nemažai baimės įvarė le-
dų kruša Wyomingo valstijoje,
kai ledai krito kiaušinio didumo.
Jų buvo taip daug, kad auto-
mobilio stogas barškėjo taip, jog
nebuvo galima pakeisti. Langai
atrodė visi išbirus. Praėjus au-
drai, nebuvo galima per storą
ledų dangą paeiti. Javai buvo
suplakti su dumbliu, medžių ša-
kos buvo aplaulytos, stogas pra-
kiuro ir daug namų langų liko
be stiklų.

**HAVAJUOSE NYKSTA
LAUKINĖ GYVŪNIJA**

Dr. J. Linsey Grossitt, Hono-
lulu muziejaus entomologistas,
sako, jog daugiau kaip 2,000 rū-
šių augalijos ir gyvūnijos gre-
sia išnykimo pavojus. Dr. Gros-
sitt teigia, kad vienas trečdalis

MARCELINAS ŠIKŠNYS,
Buv. ilgametis Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorius.

Havajų paukščių išnyko. Gali
ir likusieji išnykti. Galimas da-
lykas, kad ir gražiosios salos gė-
lės išnyks. Esą dar apie 300
gėlių rūšių, kurios palaipsniui
mažėja. Net plėšriųjų paukščių
esą mažiau.

Ornitologai teigia, kad auga-
lijos ir gyvūnijos nykimo prie-
žastis esanti besaikis vartoji-
mas DDT chemikalų bei kitokių
parazitams naikinti pakaitalų.

Civilizacija visapusiškai ža-
loja gamtos veidą. Miestuose
žmonės dūsta nuo savo teršalų.

M. Š.

BANKROTAI DAUGEJA

Bankrotai JAV nepaprastai
daugėja. 1970 metais balandžio
mėn. buvo \$131.9 milijonų do-
lerių nuostolių dėl bankrotų. In-
flacija atsiliepią ir pramonę ir
verslą. Nepastovios tarnauto-
jų algos, kainų kilimas demora-
lizuoja ekonominį gyvenimą. Di-
džiosios maisto krautuvių despe-
ratiskai konkuruoja tarp savęs.
Privati maisto krautuvelė ne-
begali atsilaikyti prieš didži-
sias krautuves, kurios gali pi-
giau parduoti ir turi šviežesnius
produktus bei didelį jų pasirinki-
mą.

Vieni darbininkai uždirba
daug ir dar reikalauja daugiau
— streikuoja. Kiti mažai uždir-
ba arba visai nedirba, o valgyti
reikia. Nedarbantys žmonės ne-
retai ir savo namelį praranda.
Valdžia, atrodo, nekreipia
ypatingo dėmesio į šią padėtį.

M. Š.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis
A. + A.
JUOZAPAS NAVERAUSKAS
Gyv. 10320 So. Wallace Street

Mirė 1966 metų rugsėjo mėn. 18 dieną. Gimė Lietuvoje, Kretin-
gos apskr., Grušlankio parapijoje, Kumpikų kaime.
Palaidota: rugsėjo 22 dieną Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.
Paliko našlę: žmoną Mary, dukterį Lillian ir jos šeima bei kiti
gimines, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.
Mūsų brangiam vyrui ir tėviui Juozapui Naverauskui pagerbti
bus laikomos šv. Mišios. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįsta-
mus prisiminti velionį savo maldose ir kalbose.
Mes Tave, Mūsų Brangiausią, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mūsų jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.
Nuliūdę lieka: žmona, dukterė, giminės.

Už amžiną atilsį

MARCELINO ŠIKŠNIO,
buvusio Vilniaus Vytauto Didžiojo Gimnazijos direk-
toriaus sielą, bus atnašaujamos šv. Mišios, šių metų rug-
sėjo mėn. 20 dieną, sekmadienį, 12 val. Tėvų Jėzuitų ko-
plyčioje, Chicagoje.

Pamaldų metų giedos sol. Al. Grigas.

Buvę auklėtiniai kviečia lietuvių visuomenę daly-
vauti pamaldose.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų
gražiausias gėles ir vainikėlius, an-
kie papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PRANEŠIMAI
— Chicago Lietuvių Našlių, Našlū-
kių ir Pavienujų Klubas rengia smagų
pikniką ši sekmadienį, rugsėjo 20 d.,
Bruzgulių sode. Veiks bufetas su
gerimais, bus gaidžių užkandžių, so-
kams gros G. Jonko orkestras. Val-
dyba ir Komisija kviečia visus narius
ir svečius ir visą linksmąją publiką
dalyvauti.
M. Urbelis, rašt.

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIESE

Balfas šaukiasi pagalbos

Balfo Chicago apskritys ir skyrių valdybos, kaip ir kiekvienais metais, rengia Balfio oficialų rudeninį piniginių vajų, kuri pradės 1970 m. spalio mėn. pradžioje.

Maloniai prašomos organizacijų, draugijų, sambūrių ir klubų valdybos paprašyti savo narius galimai daugiau įsijungti į rinkėjų eiles, nes nuo rinkėjų skaičiaus priklausys ir piniginių vajaus pasisekimas.

1970 m. spalio mėn. 4 d. (sekmadienį) 3 val. p. p., Kolumbo Vyčių salėje, 2306 West 69th St., Chicago, rengiamas rudeninio piniginių vajaus atidarymas, į kurį maloniai prašomos organizacijų-klubų valdybos prisijusti savo atstovus dalyvauti atidaryme.

Taip pat prašoma sutikusiu narių įsijungti į rinkėjų eiles atvykti į vajaus atidarymą ir atnešti ir rinkėjų sąrašus.

Balfo apskritys ir skyrių valdybos iš anksto nuoširdžiai dėkoja ir prašo neatmesti prašymo.

Jūsų talkininkavimas Balfui sumažins kėnciančiųjų vargą —

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, baldai, maistas, pinigai.

A. G. AUTO REBUILDERS
ČIA AUTOMOBILIAI IŠLYGINAMI IR NUDAZOMI
Darbas atliekamas sąžiningai, gerai prityrusių specialistų.
Kainos prieinamos. Darbo valandos nuo 8 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12:30 val. p. p.
Savininkas lietuvis.
CHICAGOJE, 3518-24 West 63rd St. TEL. 776-5888

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldai, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/4% \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BAlfo pirmininko, prelat J. B. Končiaus knyga **ATSIMINIMAI IŠ BAlfo VEIKLOS**
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

nepriteklių ir nubrauks nuo nužmoginto brolio, sesers veido graudžią ašarą.

Šių metų oficialų rudeninį piniginių vajų sutiko globoti visiems lietuviams gerai žinomas visuomenės veikėjas — John Evans.

Kostas Januška

Cicero lietuvių veikla

CICERO, Ill. — Orui atvėsus nuotaikos pasikeičia. Išvargusių žmonių nuotaikos pasitaiso, jaunimas skuba į mokyklas ir prie studijų, o mažieji visai dingsta iš gatvių. Juos stropiau prižiūri motinos, laiko namuose.

Cicero bendruomenės pareigūnai pirmieji sujudo. Spalio 3 d. parapijos svetainėje bus baltas lietuviškas mokyklos parapijos. Prie darbo stojo moterys. Neatsilieka ir vyrai. Taip ir turi būti.

Balfo 14-tas skyrius taip pat ruošiasi parengimui. Moterys ir čia vadovauja. Balfas stropiai ruošias prie vajaus. Labdarybė reikalinga, visi turėtų į šį darbą įsitraukti. Visi turėtų užsimokėti Balfio mokestį, \$1 metams, organizacijos moka po \$5. Visi žinome, kad geriau duoti, negu prašyti, todėl Balfui pradėkite duoti.

Cicero susirinkimai eina šitokia tvarka:

Šv. Antano draugystės vienybės susirinkimas įvyks parapijos svetainėje, pirmą mėnesio sekmadienį, 1:30 val. p. pietų.

Raudonosios Rožės susirinkimas įvyks pirmą mėnesio penktadienį, 7:30 val. vak. Liberty svetainėje.

SLA 301 kuopos susirinkimas vyks pirmą mėnesio trečiadienį, 7:30 val. vakaro Liberty svetainėje.

Draugystės Lietuvos Kareivių klievieno mėnesio trečią sekmadienį, 1:30 p. p. Liberty svetainėje.

Vasaros metu čia išvardytos draugijos nešaukė susirinkimų. Dabar jie prasideda. Tada visi,

kaip vienas dabar privalo dalyvauti paskelbtuose susirinkimuose. Budėkime ir atlikime savo pareigas. Kazys P. Deveikis

Geras DDT pakaitalas

Gamtos mylėtojų pradėjus kampaniją prieš DDT vartojimą sodams, daržams, laukams, girioms ir vandenims nuo parazitų apginti ir rezultate DDT vartojimą sustabdžius, nepaprastu greitumu atsigaavo nedidži parazitai, vabzdžiai vadinamieji gipsy moths (kandys čigonės). Tos kandys, neseniai bebuvu sutinkamos tik Naujosios Anglijos krūmuose, jau išsiplatino New Jersey, Pennsylvania, Virginijoje, Delaware ir Marylande. Tos kandys naikina medžius, nušėdamos visus lapus.

Išrasta nepaprastai efektinga priemonė tiems parazitams naikinti, be DDT nuodų. Valdiški agrikultūros mokslininkai išrado savotišką „vaistą“, tokį kursų tų kandžių patinukus patraukia „lytinių aromatų“. Tas aromatas esąs daug smaržesnis negu tų kandžių patalčių lytinis „aromatas“. Palyginimui, toks sintetinis chemikalas beregint patraukė 100 vyriškųjų kandžių, kai „moteriškųjų“ kandžių lytinio hormonų ekstraktas tuo pačiu metu patraukė tik 3 patinėlius. Tikimasi tuo chemikalų sutraukti ir paskirus punktus visus kandžių patinėlius ir juos sunaikinti.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Partijų konvencijos

Meras Daley užtikrina, kad abidvi partijos — ir demokratų ir respublikonų savo konvencijas 1972 metais turės Chicagoje, nes šis miestas turės konvencijoms geriausias sąlygas. Reporterio paklaustas, ar meras nesibijo 1968 metų demokratų konvencijos metu rūšiųjų pasikartojimo, jis atsakė: „Niekio nereikia daryti iš baimės. Aš 1968 metais nieko blogo nepadariau“. Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan pasakė, kad miestai pradedą suprasti, kad Chicago 1968 metais elgėsi teisingai.

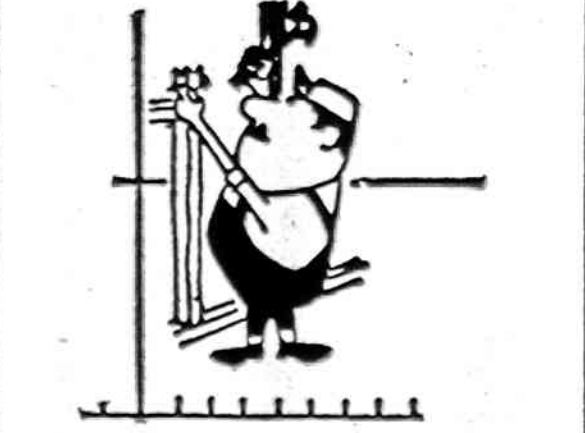
Po centą už bonką

Chicago šiaurinio priemiesio Deerfield moters suorganizavo tuščių bonkų ir stiklinių krūvutėms gražinimo kampaniją ir pradėjo tokius stiklus automobiliuose ir trokuse gabenanti Deerbrook Shopping Centrą.

Chicago srities stiklo pramonė pažadėjusi mokėti po 1 centą už kiekvieną pristatytą stiklinę ar bonką. Ta kampanija turi tikslą padėti kovoti prieš aplinkos teršimą.

Dviračių vagystės

Chicagoje praeitais metais policijoje užregistruotos 15,367 dviračių vagystės. Per pirmuosius 6 šių metų mėnesius jau pavogti 6,099 dviračiai. Didelė dalis vagysčių policijai neįpranešama. Apie 2,000 žmonių metų bėgyje savo dviračius atgauna per policiją. Saugių dviračių uždorių nėra. Visoje Chicagoje yra įregistruota 258,000 dviračių.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

UAW streikas plečiasi

Automobilių darbininkų unijos UAW (United Auto Workers) pirmininkas Leonard Woodcock pasakė Chicagoje, kad reikia ruošis ilgam streikui automobilių pramonėje ir kad streikas greičiausiai apims ir didesnes žemės ūkio mašinų firmas, kurios samdo apie 90,000 auto darbininkų. Tos firmos yra International Harvester, Deere ir Caterpillar Tractor kompanijos.

Vien GM (General Motors) streikuoją 344,000 darbininkų. UAW unija reikalauja ir žemės ūkio darbininkams tų pačių sąlygų kaip Detroito auto fabriko darbininkams, būtent didesnių algų, neribotų pakėlimų kilančiomis pragyvenimo kainoms išlyginti, pensijos po 30 metų tarnybos ir po \$500 mėnesinės pensijos.

Sovietų atstovai seka negrų "Duonos Krepšį"

Baigus Wisconsin vadinamą Pugwash konferenciją, kurioje dalyvavo delegatai iš 35 kraštų, keturi sovietų delegacijos nariai lankėsi Chicagoje, kur dalyvavo negrų "Operation Bread Basket" susirinkime Capital Theatre 7941 S. Halsted St. "Man tai buvo reta proga dalyvauti tuo rūšies susirinkime", pareiškė vyriausias Kremliaus ekspertas Amerikos reikalams Georgij Abratov, Amerikos Studijų instituto Maskvoje direktorius. "Aš galiu apie jūsų rasinius santykius daugiau patirti iš jūsų pačių knygų, tačiau iš emocinio atžvilgio tai buvo man nepaprasta patirtis", pasakė jis.

TRUMP AI

— Juozas Šlajus, spaudos bendradarbis, įsijungė į LB Chicago apygardos informaciją apie lietuviškas mokyklas ir lietuvių švietimą. "Yra siekiama, kad šiais mokslo metais visi lietuvių vaikai eitų į esančias lietuviškas mokyklas arba būtų mokomi namuose bei grupėse, pagal esamas aplinkybes. Apygardos informacijos vadovu yra Jonas Vaičiūnas.

— Mokyt. Vanda Milavickienė moko Dariaus — Girėno ir Brighton Parko lietuviškose mokyklose. Ji ruošia praktišką straipsnį Petro Maldeiko studijai "Vaiko mokymas namuose lietuviškai skaityti", naudodama tam ilgametę praktiką, patirtimą ir tai derindama su mokytojos Ruzgienės elementoriu. AL Mokytojų Sąjunga šią studiją žada išleisti atskiru leidiniu.

— Juozas V. Rachunas, III. Konstitucijos konvencijos delegatas, dalyvavo kalbėtoju Hurlepy apylinkės namų savininkų draugijos susirinkime, pranešdamas apie konvencijos atliktą darbą ir Chicago pietvakarių apylinkės gyventojų reikalus.

— Algis J. Klausas ir Irena Paulavičiūtė baigė Southern Illinois universitetą, esantį Carbondale, Ill. Pavasarį šioje mokykloje įvairūs pašaliniai triukšmądariai buvo sutrukę mokslą.

— Jerry Skizas, Mendel aukšt. mokyklos studentas, yra tos mokyklos futbolo komandos žvaigždė. Paskutinėse rungtynėse su Weber mokyklos komanda jis buvo lemtingas 22:6 laimėjime.

— Dail. Bronius Murinas su ponio savo atostogas praleido Union Pier, Mich. Bronius nutapė tos apylinkės keletą akvarelų.

— Dalia Kolbaitė, kuri studijavo meną Europoje, Chicago Meno institute, dabar studijuoja tapybą Denver, Colo. Sako, jog jai geriau patinka toji mokykla negu Chicago meno institutas. Ji siekia doktorato laipsnio.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

TYPIST
Experienced. Prefer age 35 to 45. Small office. Cicero location.
656-8580

SECRETARY
Legal typing, shorthand. Lite dictaphone. Salary commensurate with experience and ability. Reply:
DE 2-6454 ANNE.

SWITCHBOARD CASHIER
9 A.M. — 6 P.M.
Monday thru Friday.
Own transportation.
JENNINGS CHEVROLET
729-1000
241 Waukegan Rd., GLENVIEW, ILL.

MATURE WOMAN
NEEDED
To Care for 2 Children plus Housekeeping. Live in.
769-1073
Sunday all day & week days after 7:30 P.M.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

METAL WORKERS
Experienced to do assembly work also able to do minor lay-out.
ADVANCED CURING SYSTEM
1925 So. WESTERN

ARC WELDERS
Patyrę plieno, nerūdijančio plieno ir aluminijaus suldydyme. Skaityti braižinius ir sustatyti dalis.

TAIP PAT PADEJĖJAI
Nuolatinis darbas. Geri algos priedai.
650 So. 28th AVE.
BELLWOOD, ILLINOIS

KENNEL MANAGER
For Veterinarian Hospital. Wheaton area.
Salary and apartment.
Call 665-1500
from 9 AM to 5 PM.

TEMPERATURE MAN
For Gas Fired Boilers To Work Nights.
Apply at:
ALBERT A. ANDERSON
FLORIST
4550 N. CUMBERLAND AVE.
Ask for Mr. WOLGAST

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS geroje Cicero apylinkėje mažos šeimos bute. Visi patogumai. Tel. 652-4980 po 6 val. vak.

ANTRAME AUKŠTE vyrai renduojamas vienas ir švarus kambarys. 2949 So. EMERALD AVENUE

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės kitur

THORP, WISC. Parduodamas 7 kambarių namas už \$6,500. Skambinkite savininkui po 5 val. vakaro Chicago telefonų 772-3324.

WANTED TO RENT
Ieško butų

IEŠKAU NUOMOTI 2 ar 3 kambarių butą Bridgeport apylinkėje. Siūlyti tel. 376-0805.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimės ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

— **Matematiko Marcelino Šik** mokiniai, pagerbdami mokytoją, sekmadienį, rugsėjo 20 dieną, 12 val., susirinko į žvąždę. Paskutinėse rungtynėse su Weber mokyklos komanda jis buvo lemtingas 22:6 laimėjime.

— **E. Jagutis**, anksčiau gyvenęs 18-toj kolonijoje, Union Ave. galėtų užėiti į Naujienas ir atsiimti iš Plungės jam atėjusį laišką.

— **Antradienio ir ketvirtadienio** vakarais įvyksta namuose žmonės mokomi Amerikos įstatymų pilietybei įsigyti. Plačiau informacijai gausite paskambinę Roland Steinhauzeiui tel. 778 — 1033.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKEJIMAMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAS DRAUDIMO REIKALAI
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 5 1/2 kamb. bungalovs Brighton Parke. Įrengtas rūšys, garažas.
3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke. 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegamieji.
MŪRO BUNGALOV, 6 kamb., įrengtas sklepas. 60-ta ir Francisco.
1 1/2 AUKŠTO, 6 ir 5 kamb., modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklepas, prie pat Maria Aukšt. mokyklos.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

6 METU MŪRO REZIDENCIJA su 3 mieg. ir 1 1/2 vonios. Virš \$30,000. Kreiptis į savininką. 8318 So. Kedvale Avenue. Tel. 767-0207.

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėlimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

APYNAUJUS 3 BUTŲ MŪRAS šiluma gazu, aliuminijaus langai, platus sklypas Gate Parke. \$45,000.
6 KAMBARIŲ MŪRINIS BUNGALOVAS šiluma gazu, aliuminijaus langai, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. \$21,000.
GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabinėtinės virtuvės, nauja šiluma gazu, aliuminijaus langai. 2 auto mūrinis garažas. Geros pajamos, Marquette Parke. \$54,500.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA gera 6 kamb. mūro bungalovą prie 72-ros ir Richmond Ave. Prieims rimta pasiūlyma. Teirautis tel. WA 5-5840.

SAVININKAS PARDUODA 2 butų po 6 kamb. mūro namą su 4 kamb. butu rūšyje, 61-mos ir Rockwell apylinkėje. Tel. HE 4-7603

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visus rūšis namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir patalame. Nudome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047
Išsinavimas veiktui, kreipkitės bet kada